

Suomen Karvattomat Rodut – SuKaRo ry

Hyväksytty hallituksessa 24.01.2010

Uusittu yhteensopivaksi JTO:n kanssa 15.06.2011

JALOSTUSOHJEITA JA SUOSITUKSIA

PERUNKARVATONKOIRA

Rotuyhdistyksen asettamiin tavoitteisiin on mahdollista päästä ainoastaan silloin, kun mahdollisimman suuri osa kasvattajista ja koiranomistajista saadaan sitoutumaan niihin.

Jäsenlehdessä sekä kotisivuilla rodun tilasta tiedottamalla rotuyhdistys pyrkii pitämään kasvattajat ajan tasalla populaationtilaan vaikuttavista seikoista. Liikakäytön riskeistä pyritään tiedottamaan ja tarvittaessa muutetaan rotuyhdistyksen jalostusohjesääntöjä.

Luonteen edistämiseen rotua harrastava yhdistys vaikuttaa saattamalla ihmiset tietoiseksi siitä, millainen rotumääritelmän mukainen luonne on sekä tekemällä luonnekyselyjä jäsenille. Ulkomuototuomareiden koulutuksissa tuodaan esiin rodunomainen luonne, jotta myös tuomarit huomioisivat koiran oikeanlaisen luonteen tärkeyden.

Yhdistys jatkaa terveystulosten keräämistä ja julkaisemista sekä erilaisten yhteenvetöjen julkaisemista jäsenlehdessä. Lisäksi pyritään julkaisemaan terveyteen liittyviä artikkeleita ja järjestetään joukkotarkastuksia sekä luentoja. Koiranomistajia kannustetaan osallistumaan terveystarkastuksiin, vaikka koiraa ei jalostukseen käytettäisikään. Jalostustarkastukset ja terveystarkastukset ovat tärkeitä myös ns. kotikoirien osalta, koska niiden perusteella saadaan hyvä kokonaiskuva rodun sen hetkisestä tilasta.

Tarvittaessa tehdään muutoksia rotuyhdistyksen jalostussuosituksiin.

Yhdistys osallistuu yhdessä rotujärjestön (SSKY) kanssa ulkomuototuomareiden erikoiskoulutustilaisuuksien ja kollegioiden järjestämiseen.

Rotuyhdistys aloittaa jalostustarkastukset.

Koiranomistajia kannustetaan osallistumaan näyttelyihin.

Erilaisia harrastemuotoja tuodaan esille ja kannustetaan harrastajia osallistumaan kokeisiin ja kilpailuihin.

Yhdistyksen tavoitteet jalostussuosituksen ylläpitämiseksi

- Jalostussuosituksen tavoite on, että rotu säilyy mahdollisimman lähellä rotumääritelmää ja alkuperäistä perunkarvatonkoiraa. Rotua ei haluta päästää muuttumaan, koska rotumääritelmän mukainen koira on tasapainoisen kaunis, hyvin liikkuva koira, joka soveltuu erinomaisesti kaikenlaiseen harrastamiseen. Yleistyessään rotu tulee entistä enemmän esille myös hyvänä harrastekoirana.
- Tavoitteena on ohjata kasvattajia jalostamaan rotumääritelmän mukaisia terveitä koiria, ja pyrkiä ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen ja sairauksien leviämistä, jotka alentavat koiran elinkykyä tai aiheuttavat sen elämänlaadun alenemisen. Koirien rakenteen ja terveyden on oltava sellaiset, että ne pystyvät toimimaan monipuolisina harrastuskoirina ja seuralaisina.
- Tavoitteena on vaikuttaa kasvattajiin niin, että kasvattajat harjoittaisivat suunnitelmallista rodunjalostusta. Kasvattajia pyritään kannustamaan etenkin geneettisen monimuotoisuuden huomioimiseen ja todellisen populaatiokoon lisäämiseen, joihin vaikuttaa suurelta osin sukusiitoksen pieneneminen.
- Jalostuksentavoiteohjelman (JTO) avulla pyritään ennaltaehkäisemään sellaisten periytyvien vikojen tai sairauksien leviämistä rodun kantaan, jotka alentavat koiran elinkykyä tai aiheuttavat sen elämänlaadun alenemisen.
- Tavoitteena on lisätä kasvattajien ja koiranomistajien tietoutta rodun ominaispiirteistä ja käyttömahdollisuuksista sekä sitoutumista koko rodun kehittämiseen pyritään lisäämään, niin kasvattajien kuin koiranomistajienkin taholta.
- Tavoitteena on saada mahdollisimman suuri osa uusista omistajista liittymään jäseneksi rotuyhdistykseen ja tulemaan mukaan aktiivitoimintaan.

Yhdistyksen asettamia päämääriä rodun kehityksen tavoitteiksi

<p>Geenipohja Tärkeä päämäärä on populaation kokonaistilanteen jatkuva paraneminen.</p> <p>Rekisteröintimäärät ovat tällä hetkellä riittävät, mutta edelleen on huolehdittava jalostukseen käytettävien urosten ja narttujen keskinäisestä suhdeluvusta (sukulaisuudesta), joka vaikuttaa teholliseen kannan koon nousuun.</p> <p>Vähemmän käytettyjen sukulinjojen jatkuvuus on pyrittävä turvaamaan.</p> <p>Uusien sukulinjojen tuontia suositaan.</p>	<p>Ulkomuoto Ulkomuodon säilyttäminen liioittelemattomana on eräs rotua harrastavan yhdistyksen keskeisiä tavoitteita.</p> <p>Oikea rotutyypä, mittasuhteet, koko ja riittävä rungon ja luuston vahvuus on säilytettävä ja koirien rodunomaiseen vahvaan liikuntaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.</p> <p>Rotuyhdistys kannustaa kasvattajia ja harrastajia rotumääritelmän mukaisen ulkomuodon ylläpitämiseen.</p> <p>Ulkomuodoltaan oikein rakentunut perunkarvatonkoira soveltuu hyvin myös monenlaiseen harrastukseen.</p> <p>Kannustetaan harrastajia aktiivisten harrasteiden harrastamiseen.</p>
<p>Luonne Yksi tärkeimmistä päämääristä on rodun luonne, joka pitäisi saada vakiintumaan.</p> <p>Vaikka rotu nykyisellään onkin muuttunut enemmän avoimempaan ja sosiaalisempaan suuntaan on jalostukseen käytettävien koirien luonteisiin jatkossa edelleenkin kiinnitettävä jatkuvaa huomiota.</p>	<p>Terveys Terveyteen rodussa tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.</p> <p>Omistajia tulee kannustaa rotuyhdistyksen suosittamiin tutkimuksiin.</p> <p>Kasvattajia tulee informoida rodun tilanteen kehityksestä.</p> <p>Rodulla esiintyvien sairauksien esiintymistä maailmanlaajuisesti tulee seurata ja mahdollisista uusista sairauksista on tiedotettava kasvattajia.</p> <p>Kannustetaan kasvattajia ja harrastajia avoimuuteen koiriensa terveyden osalta.</p>
<p>Muut suositukset Matador -jalostusta tulee välttää. Suositus on, ettei yhden uroksen jälkeläismäärä ole yli 10% kahtena edellisenä vuonna syntyneistä pennuista tai yli 5 % osuus sukupolvea kohden eli noin neljänä peräkkäisenä vuonna syntyneistä.</p> <p>Uroksen omistajan on osaltaan huolehdittava, ettei pentumäärä ylity.</p> <p>Myös nartun omistajan on syytä kiinnittää huomiota rodun teholliseen populaatioon.</p> <p>Jalostustoimikunta seuraa myös urosten käyttömääriä ja laatii jälkeläistilastoja ja tiedottaa niistä.</p> <p>On suositeltavaa käyttää mahdollisimman monia eri uroksia ja narttuja, tehdä harkittuja astutusmatkoja ulkomaille ja käyttää harkiten tuontikoiria.</p> <p>Myös vanhempia, edelleen terveitä koiria kannattaa ottaa jalostuskäyttöön. Koira, jolla on alhainen keskinäinen sukulaisuus suhteessa koko populaatioon, on arvokas jalostuskoira.</p> <p>Tavoitteena on yhdistelmän sukusiitosasteen pitäminen alle 3,125%:ssa, laskettuna 5 sukupolvella.</p>	

KASVATTAJAN ja UROKSEN OMISTAJAN VASTUU

<u>Kasvattajan vastuu</u>	<u>Uroksen omistajan vastuu</u>
<ul style="list-style-type: none">- Kasvattajan tulee toimia hyvän kenneltavan mukaisesti.- Kasvattaja on yksin vastuussa kasvattamistaan pennuista.- Kasvattajan tulee valita nartulleen suositukset täyttäviä uroksia.- Kasvattajan on oltava rehellinen omassa kasvatuksessaan ja olla kunnioittava myös toisten kasvattajien työtä kohtaan.- Kasvattajan tulee käyttää jalostukseen vain sellaista narttua, joka täyttää jalostusyksilön vähimmäisvaatimukset ja poistaa narttu jalostuksesta, jos sen todetaan periyttävän merkittävästi jotain sairautta tai virhettä.- Kasvattaja tulee välttää matadorijalostusta käyttämällä mahdollisimman monia erilinjaisia koiria jalostukseen.- Kasvattajan työ on suunnitelmallista niin, että hän kasvatuksellaan edesauttaa koirakannan pysymistä terveenä sekä populaation pysymistä laajana.- Kasvattajan tulee seurata pentujen kehitystä ja tarvittaessa neuvoa ja opastaa omistajia heidän ongelmissaan.- Kasvattajalla tulee olla allekirjoitettu ja hyväksytty kasvattajasitoumus Suomen Kennelliitossa ja kaikissa kasvatukseseen liittyvissä sopimuksissa tulee käyttää Suomen Kennelliiton lomakkeita. <p>Lisäksi kasvattaja luovuttaa pennun omistajalle rekisteritodistuksen, kirjalliset rodun hoito-ohjeet, kirjalliset ruokintaohjeet sekä tietoa rodun perinnöllisistä sairauksista, niiden merkityksestä ja kyseisen pennun mahdollisuudesta sairastua ja sairastumisen aiheuttamista toimenpiteistä ja niistä aiheutuvista, mahdollisista kustannuksista. Kauppakirjaan merkitään kasvattajan tiedossa olevat mahdolliset terveydelliset riskit. Hänen oletetaan olevan myös Suomen Kennelliiton jäsen.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Uroksen omistajan ei tulisi antaa urostaan huonokuntoiselle tai epätyypilliselle nartulle.- Ylipäänsä uroksen omistajalla on aina päätösvalta uroksensa käytöstä.- Hänen tulee varmistaa, että astutettava narttu täyttää jalostusyksilön vähimmäissuosituksia.- Uros tulee poistaa jalostuksesta, mikäli sen todetaan merkittävästi periyttävän jotakin virhettä tai sairautta. <p>Uroksen vuosittaisen pentumäärän ei tule ylittää 10%:a rodun koirakannasta. Rodun koirakanta lasketaan vuosittaisen kokonaisrekisteröintimäärän summana viimeisten 10 vuoden ajalta.</p>

JALOSTUSKOIRILLE ASETETTUA VÄHIMMÄIS SUOSITUKSIA

Laatuvaatimukset jalostuskoirille

Jalostukseen suositellaan käytettäväksi:

- terveitä ja hyväluonteisia koiria.
- koiria joilla on 1 x EH näyttelytulos tai hyväksytty jalostustarkastuslausunto.

Terveys suositukset

Jalostuksesta suljetaan pois sairastuneet yksilöt.

Sairaita koiria tai yksilöitä, joilla on useampia sairaita jälkeläisiä, ei käytetä jalostukseen.

Epilepsia: sairastuneita koiria ei käytetä jalostukseen.

Kahden tiedossa olevan epilepsiasukuisen koiran läheistä risteytystä tulisi ehdottomasti välttää.

Ensisijaisesti suositellaan yhdistämään epilepsiasukuisia koiria ainoastaan tällä hetkellä oletettuihin terveyskuisiin koiriin, suositus yhdistelmälle on ulkosiitos eli sukusiitosprosentin tulee olla 0%.

Jos kuitenkin pienen populaation koon vuoksi joudutaan yhdistämään jo tiedossa olevia epilepsia sukuja keskenään suositellaan, että tällaisen yhdistelmän syntyvien pentujen sukutauluissa saa esiintyä tunnettuja epilepsia-koiria (*kantajat / sairastuneet*) vasta viidennessä (5) sukupolvessa.

PEVISA (kaikki kokomuunnokset)

PEVISA – ohjelman voimassaoloaika 01.01.2012 – 31.12.2016

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta annettu lonkkakuvauslausunto ja polvitarkastuslausunto sekä astutushetkellä voimassa oleva silmätarkastuslausunto. Silmätarkastuslausunto on voimassa 24 kk.

Terveystarkastussuosituksien astutushetkellä PEVISAN lisäksi

Kaikki kokomuunnokset

Silmätarkastuslausunto: joka ei saa olla 2 vuotta vanhempi.

Tarkastushetkellä koiran tulee olla vähintään 12 kk vanha.

Polvitarkastuslausunto: joka ei saa olla 2 vuotta vanhempi.

Tutkimushetkellä koiran tulee olla vähintään 12 kk vanha.

Jalostukseen ei tule käyttää koiria, joiden polvitutkimustulos on yhteenlaskettuna yli 2.

Lonkkanivellausunto: oltava virallinen Kennelliiton lausunto ennen astutusta, ei raja-arvoa. Tutkittavan koiran ikä: pienet ja keskikokoiset vähintään 12 kk. Isot vähintään 18 kk.

Kyynärvivellausunto: oltava virallinen Kennelliiton lausunto ennen astutusta, ei raja-arvoa. Tutkimushetkellä koiran tulee olla vähintään 12 kk vanha. Tutkittavan koiran ikä: pienet ja keskikokoiset vähintään 12 kk. Isot vähintään 18 kk.

Jalostuskoirien suositellut pentu- / pentuemäärät

Urosten jälkeläismäärät yhdistelmissä:

- *pienet – keskikokoiset* **15** pentua / uros. Viimeinen pentue voi ylittää tämän määrän.
- *keskikokoiset – isot* **32** pentua / uros. Viimeinen pentue voi ylittää tämän määrän.

Urosten jälkeläismäärät lasketaan yhdistelmästä syntyneiden rekisteriin merkittyjen kokomuunnosten mukaan. (esim. yhdistelmä pieni – kk, syntyy 6 pentua ja näistä 2 rekisteröidään pieniksi ja 4 keskikokoiseksi lasketaan urokselle jälkeläismääräksi 2 pientä ja 4 keskikokoista, näin ko. urokselle voi tämän jälkeen syntyä 13 pientä muunnosta ja 28 keskikokoista muunnosta.)

Nartulla korkeintaan 2 pentuetta.

Jalostusyhdistelmien käyttösuositukset

Jalostusyhdistelmiä käytetään vain kerran.

Joka kolmannessa sukupolvessa yhdistelmässä suositellaan käytettäväksi karvallista muunnosta.

Sukusiitosprosentti 5 sukupolvessa 3,125%.

3 polven sukusiitosprosentin tulee olla 0%.

Jalostuskoirien ikäsuositukset

<u>Nartut</u>	<u>Urokset</u>
<p>Suuret kokomuunnokset</p> <ul style="list-style-type: none">- Astutushetkellä vähintään 22 kuukautta.- Ensisynnyttäjän ikä astutushetkellä korkeintaan 4v.	<p>Kaikki kokomuunnokset</p> <ul style="list-style-type: none">- Astutushetkellä vähintään 12kk:n ikäinen.
<p>Keskikokoiset kokomuunnokset</p> <ul style="list-style-type: none">- Astutushetkellä vähintään 18 kuukautta.- Ensisynnyttäjän ikä astutushetkellä korkeintaan 4v.	
<p>Pienet kokomuunnokset</p> <ul style="list-style-type: none">- Astutushetkellä vähintään 18 kuukautta.- Ensisynnyttäjän ikä astutushetkellä korkeintaan 4v.	
<p>Kaikki kokomuunnokset</p> <ul style="list-style-type: none">- Suositellaan, että yhdelle nartulle teetetään korkeintaan 2 pentuetta. Useammalle pentueelle anotaan poikkeuslupaa yhdistyksen jalostustoimikunnalta.- Synnyttäneen nartun ikä astutushetkellä korkeintaan 6v.- Yli 8v. nartun pennuttaminen edellyttää lääkärintodistusta. (SKL: n koirarekisteriohje).	

Poikkeusluvut

Jalostustoimikunnalta voidaan anoa poikkeuslupaa pentueelle, joka ei kaikilta osin täytä yllä mainittuja PEVISAN lisäksi esitettyjä suosituksia.

PEVISA – ohjeeseen liittyvät poikkeusluvut anotaan aina Suomen Kennelliiton – SKL jalostustieteelliseltä toimikunnalta.

Vapaamuotoinen anomus perusteluineen tulee toimittaa Suomen Karvattomat Rodut – SuKaRo ry: n jalostustoimikunnalle hyvissä ajoin ennen astutusta. Jälkikäteen toimitettuja poikkeuslupa-anomuksia ei hyväksytä. Poikkeuslupa-anomukset toimitetaan jalostustoimikunnan puheenjohtajalle tai sihteerille.